

WÓJT GMINY MICHAŁOWICE

Reguły, ul. Aleja Powstańców Warszawy 1

05-816 Michałowice

tel.: 22 350 91 91

www.michalowice.pl

e-mail: sekretariat@michalowice.pl

ePUAP: /4ld31qr0t1/SkrytkaESP

Reguły, 4 października 2024 r.

OŚ.6220.15.2022

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 75 ust. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm., zwanej dalej ustawą OOŚ) oraz w związku z art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2024 poz. 572, zwanej dalej Kpa), po zapoznaniu się z dokumentacją przesłaną przez Burmistrza Gminy Brwinów w sprawie zaopiniowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie drogi wojewódzkiej tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do węzła drogi ekspresowej S8 „Paszków”

postanawiam

zaopiniować negatywnie realizację przedmiotowej inwestycji oraz wnoszę uwagi w prowadzonym postępowaniu administracyjnym zmierzającym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację przedsięwzięcia polegającego na Budowie drogi wojewódzkiej tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do węzła drogi ekspresowej S8 „Paszków”.

UZASADNIENIE

Burmistrz Gminy Brwinów pismem z dnia 5 września 2024 r., znak: OSR.6220.2.2024 (data wpływu do Urzędu w dniu 6 września 2024 r.) przekazał przesłany przez Inwestora raport oddziaływania na środowisko dla Budowy drogi wojewódzkiej tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do węzła drogi ekspresowej S8 „Paszków”.

W myśl art. 75 ust. 4 ustawy OOŚ „w przypadku przedsięwzięcia, wykraczającego poza obszar jednej gminy, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta, na którego obszarze właściwości znajduje się największa część terenu, na którym ma być realizowane to przedsięwzięcie, po zasięgnięciu opinii wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwego dla pozostałego terenu, na którym ma być realizowane przedsięwzięcie”.

Przedmiotowa inwestycja została zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.), zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 31, pkt 62, pkt 88.

Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach został złożony dla Wariantu V. Jest to wariant wskazany do realizacji przez Wnioskodawcę. Wariant ten powstał na podstawie wniosków i uwag uzyskanych po spotkaniach z mieszkańcami i władzami gmin, przez które przebiega projektowana droga wojewódzka.

W raporcie, analizie środowiskowej zostały poddane dwa warianty: **wariant I**, którego początek stanowi km 0+879,35, natomiast koniec w km 6+312,10 oraz **wariant V**, początek w km 0+776,37, z kolei koniec w km 6+272,47.

Początek i koniec niezależnie od wariantu jest w tym samym miejscu, lecz ich długość jest różna, z uwagi na przebieg drogi, promienie łuków poziomych wynikających z przyjętej prędkości. Różnice w wariantach występują głównie na odcinku biegnącym przez tereny leśne, w rejonie ulicy Barbary oraz przecięcia z linią kolejową WKD.

Planowany zakres przedmiotowej inwestycji obejmować będzie następujące zadania:

- budowę drogi wojewódzkiej tzw. „Paszkowianki” na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 719 do węzła drogi ekspresowej S8 „Paszków,
- budowę nowych obiektów inżynierskich,
- rozbiórkę istniejących obiektów inżynierskich,
- budowę infrastruktury technicznej związanej z drogą:
 - odwodnienia drogowego,
 - oświetlenia drogowego,
 - kanału technologicznego,
- budowę urządzeń BRD,
- budowę urządzeń ochrony środowiska,
- przebudowę infrastruktury technicznej niezwiązanej z drogą:
 - sieci teletechnicznych, energetycznych,
 - sieci wodociągowych, kanalizacyjnych,
 - sieci gazowej,
- budowę sieci kanalizacji deszczowej z niezbędną infrastrukturą,
- nasadzenia zieleni,
- prace na rowach i ciekach wodnych,
- przełożenie koryta rzeki Zimna Woda.

Początek projektowanego odcinka dla każdego z wariantu przyjęto w pobliżu wjazdu nr 2 do Ptak Warsaw Expo, zaś koniec jest dowiązany do projektowanego skrzyżowania na drodze wojewódzkiej nr 719.

Długości wariantów:

- Wariant I – długość ok. 5,433 km
- Wariant V – długość ok. 5,496 km.

Powierzchnia zajętości terenu dla poszczególnych wariantów:

- I: ok. 454 728 m²,
- V: ok. 398 780 m².

Wariant I

Przebieg projektowanej drogi w wariantcie I wykorzystuje przebieg, który został zarezerwowany w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, przyjętym przez gminy Nadarzyn i Michałowice. Został zaprojektowany, jako dwujezdniowy

dwupasowy, na prędkość do projektowania 60 km/h i jego długość wynosi 5,433 km. Przyjęto mniejszą prędkość ze względu na „trudne warunki” polegające na tym, iż zastosowanie prędkości zgodnej z rozporządzeniem wymuszałoby prowadzenie osi drogi po terenach ogródków działkowych oraz znacznych obszarach leśnych, co skutkowałoby rażąco większymi kosztami w stosunku do rozwiązania alternatywnego.

W wariantcie tym projektowany jest wiadukt nad linią kolejową WKD oraz przewiduje się możliwość wjazdu na „Paszkowiankę” poprzez projektowane w postaci ronda skrzyżowanie. Ze względów akustycznych skrzyżowanie to zostało zaprojektowane w jak największym oddaleniu od Szkoły Podstawowej oraz terenów sportowo-rekreacyjnych w Granicy. Rozwiązanie takie pociąga za sobą konieczność przebudowy i/lub rozbudowy ulicy Pruszkowskiej, Rekreacyjnej i Barbary.

Wariant V

Przekrój i przebieg Wariantu V powstał na podstawie wniosków i uwag uzyskanych po spotkaniach z mieszkańcami i władzami gmin, przez które przebiega projektowana droga wojewódzka. Przekrój drogi zmieniono na jednojezdniowy dwupasowy z prędkością do projektowania 80 km/h i jego długość wyniosła 5,496 km.

Rozwiązania projektowe tego wariantu nie zakładają projektu skrzyżowania w rejonie ulicy Pruszkowskiej, zaś możliwość wjazdu na „Paszkowiankę” będzie możliwa jedynie na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką 719 oraz na węźle „Paszków”. Ze względów akustycznych w rejonie ulic Pruszkowska i Rekreacyjna oraz linii kolejowej WKD, droga wojewódzka została zaprojektowana w dwóch tunelach, z ograniczoną ingerencją w istniejący układ dróg lokalnych. Rozwiązanie takie wymaga jednak konieczność przełożenia koryta rzeki Zimna Woda. Ponadto w wariantcie tym zapewniono skomunikowanie ulic Na Skraju i Piwonii z „Paszkowianką” poprzez zaprojektowanie drogi dodatkowej z włączeniem do drogi wojewódzkiej w postaci skrzyżowania na wysokości wjazdu.

Wariant I oraz wariant V

W obu wariantach „Paszkowianki”, wzdłuż całej jej długości zapewniono możliwość komunikacji poprzez zaprojektowane drogi dodatkowe łączące istniejący układ komunikacyjny oraz projektowane drogi dla rowerów i pieszych oraz drogi pożarowe.

Wariantem wskazanym do realizacji przez Wnioskodawcę jest wariant V. Jest to według inwestora wariant najkorzystniejszy środowiskowo. Nie można powiedzieć, że budowa takiego typu inwestycji będzie w jakiś sposób korzystna środowiskowo, co najwyżej można napisać, że będzie mniej szkodliwa dla środowiska niż Wariant I. Ponadto rozdział 7.2.3. Opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania inwestycji (str. 150) nie zawiera żadnych informacji o przewidywanych skutkach dla środowiska w przypadku niepodejmowania inwestycji – jest to jedynie opis tego jak ważna jest realizacja drogi „Paszkowianki” ze względu na zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz ułatwienie dojazdu do aglomeracji warszawskiej mieszkańcom gmin Nadarzyn, czysto hipotetycznie mieszkańcom gminy Michałowice i Brwinów. W rozdziale tym nie ma informacji środowiskowych, a jedynie jakieś pochwalne stwierdzenia niemające nic wspólnego z kwestiami środowiskowymi. Co więcej zawiera stwierdzenie, które nie wynikało z przedstawianych wcześniej analiz ruchu. Gmina Michałowice nie miała być jednym z głównych beneficjentów tej drogi (już na pewno w sytuacji realizacji wariantu V).

Brak jest możliwości rzetelnej oceny wpływu analizowanego przedsięwzięcia, gdyż dla inwestycji nie zostały przygotowane informacje na temat prognozowanych potoków ruchu, w tym prognozy natężenia ruchu dla obu wariantów technicznych. W prognozach tych powinno zostać uwzględnione natężenie ruchu dla dróg lokalnych, na które może mieć wpływ budowa "Paszkowianki" m.in. ul. Głównej, Pruszkowskiej, Brzozowej, Al. Marii Dąbrowskiej, Komorowskiej i Sokołowskiej, także w kontekście kiedy zostanie zrealizowana "Paszkowianka I", a nie dojdzie do realizacji "Paszkowianki II". Ponadto nie została wykonana analiza sieci dróg publicznych (przede wszystkim dróg krajowych, wojewódzkich m.in. DW720, DW719 i powiatowych), czy ewentualnie usprawnienie elementów ruchu i rozwiązań technicznych na nich mogłoby spowodować brak konieczności budowy "Paszkowianki".

Po dokonaniu analizy raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko stwierdzono, że planowana inwestycja wpłynie negatywnie na środowisko, a standardy jakości środowiska nie zostaną dotrzymane.

Konflikty środowiskowe planowanej trasy Paszkowianki etap II:

- kolizja z wartościowym przyrodniczo obszarem podmokłości w dolinie Zimnej Wody na południe od Kań, niezależnie od samych trudności geotechnicznych i inżynierskich,
- kolizja z torami WKD,
- kolizja z terenem ogródków działkowych Granica oraz lasu wzdłuż ulicy Barbary,
- kolizja z terenem Ogródków Działkowych SGGW w Kaniach,
- kolizja ze środowiskiem przyrodniczym Lasu Komorowskiego i jego ponadlokalnymi powiązaniem przyrodniczymi,
- kolizja z pomnikami przyrody:
 - klon pospolity (Klon zwyczajny) *Acer platanoides*, drzewo wysokości 20 m, pierśnicy 95cm, 298 cm obwodu, został ustanowiony orzeczeniem nr 536 z dnia 25 października 1978 roku o uznaniu za pomnik przyrody Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (nr 15 pozycja 81). Obecnie ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu pruszkowskiego,
 - dwa pomniki przyrody znajdujące się po prawej stronie przebiegu inwestycji w odległości około 198 m w km około 3+524 km, Dąb szypułkowy *Quercus robur* i Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) *Pinus sylvestris*. Dąb szypułkowy *Quercus robur* drzewo wysokości 16 m, pierśnicy 50 cm, 157cm obwodu,
 - Sosna zwyczajna *Pinus sylvestris* drzewo wysokości 21 m, pierśnicy 54 cm, 170 cm obwodu. Drzewa te zostały ustanowione pomnikiem przyrody orzeczeniem Nr 408 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 21 listopada 1977 r. o uznaniu za pomnik przyrody (Dziennik Urzędowy Rady Narodowej m. st. Warszawy z dnia 29.12.1977 r. Nr 13, poz. 86). Obecnie są ustanowione Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu pruszkowskiego,
 - Dąb szypułkowy *Quercus robur* znajduje się po prawej stronie przebiegu wariantów planowanej drogi w km około 3+720 w odległości około 215 m. Drzewo wysokości 33 m, pierśnicy 218 cm, 685 cm obwodu. Został ustanowiony orzeczeniem Nr 257 Kierownika Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie z dnia 17 listopada 1972 r. o uznaniu za pomnik przyrody. Obecnie ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19

Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu pruszkowskiego.

- kolizja z Zespołem Przyrodniczo-Krajobrazowym Wsi Komorów,
- kolizja z Warszawskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, powierzchnia kolizji 24623 m², kilometry 0+782 – 1+378, oraz 20932 m², kilometry 0+798 – 1+378
- kolizja z częściowo naturalną, a częściowo przekształconą pod budownictwo mieszkaniowe zieloną doliną Utraty,
- kolizja z rzeką Zimna Woda,
- kolizja z rzeką Utrata,
- w wariantcie I inwestycja koliduje z 2 płatami grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), łączna suma powierzchni traconych siedlisk wynosi 15,02 ha.
- w wariantcie V inwestycja koliduje z 2 płatami grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum), łączna suma powierzchni traconych siedlisk wynosi 11,73 ha,
- kolizja z obszarem leśnym Uroczysko Chlebów,
- realizacja inwestycji w obu wariantach będzie się wiązała ze zniszczeniem jednego zbiornika, który jest siedliskiem płazów (km około 1+445), zinwentaryzowano w nim ropuchę szarą *Bufo bufo* oraz żabę trawną *Rana temporaria*,
- realizacja inwestycji będzie się wiązała z bezpośrednim oddziaływaniem na jedno stanowisko lęgowe bogatki *Parus maior*,
- realizacja inwestycji będzie oddziaływała na czaple białą *Egretta alba*, oddziaływanie to będzie polegać na zajęciu części żerowiska tego gatunku, żerujące pojedyncze osobniki czapli białej obserwowano w rejonie rzeki Utrata i Zimna Woda,
- oddziaływanie inwestycji na jedno stanowisko lęgowe dzięcioła średniego *Dendrocoptes medius*,
- oddziaływanie inwestycji na gila *Pyrrhula pyrrhula*, żerujące gile podczas zimowania obserwowano w rejonie rzeki Zimna Woda oraz w rejonie zabudowań miejscowości Granica,
- oddziaływanie inwestycji na jedno stanowisko lęgowe kapturki *Silvia atricapilla*,
- oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na jedno miejsce lęgowe kosa *Turdus merula*,
- oddziaływanie na jedną parę lęgową szpaka *Sturnus vulgaris*,
- oddziaływanie na dwie pary lęgowe śpiewaka *Turdus philomelos* w Wariantcie I oraz trzy pary lęgowe tego gatunku w Wariantcie V,
- oddziaływanie na żurawia *Grus grus*, polegające na zajęciu części żerowiska tego gatunku, żerujące pojedyncze osobniki żurawia obserwowano w rejonie rzeki Utrata i Zimna Woda,
- w obszarze inwestycji odnotowano 13 gatunków ssaków, w tym 5 gatunków chronionych na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt: bóbr europejski, wydra europejska, jeź wschodni, wiewiórka pospolita, ryjówka aksamitna, 7 gatunków ssaków łownych (łoś, sarna, dzik, borsuk, lis, kuna domowa i zając szarak) i jeden gatunek obcy – jenot,
- w obszarze inwestycji stwierdzono występowanie 5 gatunków nietoperzy: borowca wielkiego *Nyctalus noctula*, mroczka późnego *Eptesicus serotinus*, karlika małego *Pipistrellus pipistrellus*, karlika drobnego *Pipistrellus pygmeus* oraz nocka rudego *Myotis daubentonii*. Wszystkie odnotowane gatunki nietoperzy objęte są ochroną ścisłą,
- w obszarze inwestycji występują 4 gatunki mchów objętych ochroną częściową, są to: brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, rokietnik pospolity *Pleurozium*

schreberi, widłoząb miotłowy *Dicranum scoparium*, widłoząb kędzierzawy *Dicranum polysetium*, jeden gatunek z roślin naczyniowych objęty ochroną częściową – kocanki piaskowe *Helichrysum arenarium*,

- w obszarze inwestycji stwierdzono również obecność: grzebuszki ziemnej, ropuchy szarej, ropuchy zielonej, rzekotki drzewnej, żaby trawnej, żaby moczarowej, żaby wodnej, każdy w liczebności ponad 990 osobników,
- w obszarze inwestycji stwierdzono również występowanie trzech gatunków gadów objętych ochroną częściową – zaskrońca *Natrix natrix*, padalca *Anguis fragillis* i jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*,

Trasa planowanej Paszkowianki biegnie niemal w całości przez Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Pokrywa się również ze śladem najważniejszego na Mazowszu szlaku turystycznego - Warszawskiej Obwodnicy Turystycznej, zarządzanej przez PTTK Oddział "Mazowsze". Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu został wyznaczony na mocy Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 43, poz. 149). Obecnie na jego terenie obowiązuje Uchwała Nr 34/13 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Z 2013 r. poz. 2486).

Warszawski Obszar Krajobrazu Chronionego to układ powiązanych przestrzennie terenów w województwie mazowieckim (pierwotnie w województwie stołecznym warszawskim), wyróżniających się krajobrazowo, o zróżnicowanych ekosystemach, cennych ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem, lub stanowiących istniejące albo odtwarzane korytarze ekologiczne. Wiąże on te tereny z krajowym systemem obszarów chronionych.

Raport wykazuje błędną ocenę (str. 232): „W obrębie terenu przeznaczzonego pod inwestycję przebiegają jedynie lokalne korytarze migracji zwierząt. W związku z powyższym nie przewiduje się oddziaływania w tym zakresie”. Realizacja przedsięwzięcia przerwie ciągłość korytarzy ekologicznych w Warszawskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, przez co przewiduje się oddziaływanie na środowisko w zakresie zdecydowanego pogorszenia się możliwości migracji gatunków, a może nawet jej zatrzymania. Nowoprojektowana droga całkowicie oddzieli Miasto Ogród Komorów, Uroczysko Chlebów i sąsiadujące z nimi tereny przyrodniczo cenne od pozostałych rozległych kompleksów leśnych i łąkowych. Inwestycja w sposób szczególnie niszczący przetnie całkowicie rozległy las Komorowski i zatrzyma migrację dużych zwierząt pomiędzy tym kompleksem leśnym a Lasem Młochowskim. Bazując na Opracowaniu Ekofizjograficznym dla gminy Michałowice (grudzień 2023 r.) przez trasę przebiegu inwestycji przebiegają dwa powiązania przyrodnicze, które zostaną przecięte omawianym Przedsięwzięciem. Ponadto w opracowaniu napisano: „*doliny cieków wraz z rozległymi terenami rolnymi, łąkowymi i leśnymi mają ogromne znaczenie nie tylko dla samej gminy, ale także dla zurbanizowanej Warszawy. Tereny te wchodzą w skład podsystemu zasilania i odnowy przyrody aglomeracji warszawskiej(..). Stanowią część osłony ekologicznej Warszawy tzw. zielony pierścień Warszawy biegnącej od lasów Chojnowskiego Parku Krajobrazowego, przez tereny rolne, łąkowe w dolinie Raszynki i Utraty oraz tereny leśne, w tym uroczysko Chlebów położone na południe od Warszawy, ku rozległym kompleksom leśno-łąkowym Kampinoskiego Parku Narodowego. W kontekście postępującej urbanizacji*

terenów gminy istotne jest by zadbać o sprawne funkcjonowanie systemu przyrodniczego poprzez zapewnienie ochrony ciągłości występujących tu lokalnych i ponadlokalnych powiązań ekologicznych". W Raporcie napisano (str.221): „Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu pełni rolę systemu korytarzy ekologicznych, pozwalających na swobodne rozprzestrzenianie się gatunków”. Omawiana inwestycja prawie całkowicie przebiega przez WOChK, stworzy ona barierę i z pewnością wpłynie negatywnie na swobodne przemieszanie się gatunków. Raport nie zawiera analizy wpływu na lokalne korytarze ekologiczne – zawiera natomiast informację, że trasa żadnego z wariantów nie przebiega przez korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym. Zgodnie z zapisem paragrafu 3 Rozporządzenia Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, „na terenie Obszaru wprowadza się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych: a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych poprzez niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania”. Przedsięwzięcie tego typu wydaje się stać w sprzeczności z zapisem ochrony na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Dalej w Raporcie na stronie 228-229 zawarto zapis, że „W przypadku realizacji przedmiotowej inwestycji dojdzie do naruszenia zakazów obowiązujących na terenie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu nie mniej jednak przy zastosowaniu działań minimalizujących przedsięwzięcie nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać w zakresie celu w jakim powstała ta forma ochrony przyrody.” Jest to nieprawdziwe stwierdzenie. To, że na terenie chronionego krajobrazu nie obowiązują pewne zakazy jak np. zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, czy zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, itp. to nie oznacza, że realizacja „Paszkiwianki” nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać w zakresie celu w jakim powstała ta forma ochrony przyrody. Celem powstania Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu była ochrona ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, tereny wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Powyższa realizacja będzie miała znaczący wpływ na krajobraz, funkcjonowanie ekosystemów, szczególnie leśnego Lasu Komorowskiego, lokalne korytarze ekologiczne czy obszary zaspokajające potrzeby rekreacyjne.

Zwarty kompleks leśny ciągnący się od Magdalenki z Lasem Sękocińskim, poprzez Las Uroczysko Chlebów, Las Komorowski, lasy nad Zimną Wodą i Las Młochowski przylegające do Podkowy Leśnej to istotna część południowego pasma Zielonego Pierścienia Warszawy, sąsiadująca z silnie zurbanizowanymi obszarami wzdłuż linii kolejowej Warszawa - Grodzisk Mazowiecki. Cały ten kompleks lasów kwalifikuje się ustawowo do nadania mu statusu lasu ochronnego, leżącego w promieniu 10 km od granic miasta powyżej 50 tys. mieszkańców.

Różnorodność biologiczna, łączność ekologiczna, czy wymiana powietrza - to aspekty dość abstrakcyjne w codziennym życiu mieszkańca metropolii (czy to chodzi o osiedla bloków w Pruszkowie czy na Ochocie), ale potrzeba spacerów rodzinnych czy wycieczek rowerowych, a zimą jazdy na nartach śladowych po lesie jest oczywista. Lasy Państwowe, faktyczny gospodarz Lasu Komorowskiego nie podejmują żadnych działań dla realizacji swoich zadań statutowych, wiążących się z rekreacją czy edukacją leśną. Jednak podstawowa infrastruktura turystyczna w Lesie Komorowskim istnieje i rozwija się.

Dodatkowo równoległa trasa Warszawskiej Kolei Dojazdowej daje unikalne możliwości korzystania z tych lasów mieszkańcom Aglomeracji Warszawskiej. Dzięki kolejce WKD wycieczki piesze i rowerowe można realizować na dowolnych odcinkach w atrakcyjnym

krajobrazie pomiędzy Michałowicami a Grodziskiem Mazowieckim, a Las Komorowski jest w tym ujęciu pierwszym kompleksem leśnym od granic Warszawy.

W tej sytuacji rozpoczęcie budowy problematycznej Małej Obwodnicy Warszawy od zniszczenia cennych przyrodniczo i rekreacyjnie terenów jest niezrozumiałym błędem planistów i niektórych władz samorządowych.

Projekt budowy „Paszkowianki II” przewiduje całkowitą likwidację Rodzinnego Ogrodu Działkowego „Granica”, który znajduje się na obrzeżach lasów. Ogród istnieje od ponad 35 lat, składa się z 203 działek zapewniając kilkuset działkowcom, zrzeszonym w Polskim Związku Działkowców, spokojny wypoczynek i możliwość rodzinnego spędzania wolnego czasu na łonie natury. Usytuowanie ogrodu umożliwi swobodny przyjazd zarówno osobom posiadającym własny środek transportu, jak i korzystającym z WKD. Dotyczy to osób mieszkających w wielu miejscach np. Pruszkowie czy Warszawie. Duża część działkowców to osoby w podeszłym wieku, często schorowane, będące na rencie bądź emeryturze. Dla nich przebywanie na działce ROD jest jedyną możliwą ekonomicznie formą aktywnej rehabilitacji, wypoczynku i spędzenia czasu. Dla nich przeprowadzka w inne miejsce nie jest realna.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Wsi Komorów o powierzchni 206 ha został wyznaczony na mocy Uchwały Nr XLIII/183/97 Rady Gminy Michałowice z dnia 9 lipca 1997r. Wyznaczono go w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych. Na stronie 230 Raportu napisano, że *„Biorąc pod uwagę fakt, iż inwestycja nie koliduje a sąsiaduje z Zespołem przyrodniczo-krajobrazowym Wsi Komorów i żadne prace nie będą wykonywane na terenie chronionym, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na tę formę ochrony przyrody.”* Nie można zgodzić się z tym twierdzeniem. Przedsięwzięcie będzie biegło granicą cennego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, co na pewno spowoduje oddziaływanie na najbliższe środowisko. W Raporcie niewystarczająco przeanalizowano kwestie oddziaływania na tę formę ochrony przyrody. Zgodnie z Uchwałą XLIII/183/97 w sprawie uznania terenu Wsi Komorów za zespół przyrodniczo-krajobrazowy *w celu ochrony i zachowania wartości estetycznych szczególnie cennych fragmentów krajobrazu naturalnego Wsi Komorów wprowadza się następujące ograniczenia i zakazy: (...) 10. Zabrania się wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości oraz innego zanieczyszczenia istniejących zasobów wodnych, gleb i powietrza, 11. zakazuje się uciążliwego zakłócania ciszy i spokoju.* Roboty drogowe, składowanie materiałów budowlanych, i sama budowa elementów infrastruktury drogowej przez lokalizację w bezpośrednim sąsiedztwie mogą wpłynąć na warunki wilgotnościowo-glebowe Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, co jest wykazane w przytoczonej powyżej treści Uchwały jako zakaz. Ponadto jak wykazano na załączniku 6 realizacja tego Przedsięwzięcia będzie miała stały wpływ akustyczny na tereny Zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, co będzie zakłócało obecnie występującą ciszę i spokój na tym obszarze.

Na północ od nasypu toru WKD, Zimna Woda tworzy trudno dostępne bagienne rozlewiska ze specyficzną roślinnością oraz fauną, przede wszystkim ptaków. Lokalizacja ta jest zarejestrowana na europejskiej platformie obserwatorów ptaków - birdingplace.eu. Możliwe do obserwacji gatunki to: dzięcioł duży, łyska, czajka, raniuszek zwyczajny, gągoł, żuraw, myszołów, błotniak stawowy, wilga (zwyczajna) oraz grubodziób. Obszar około 55 ha, dotąd pozbawiony całkowicie zabudowy ze względu na niekorzystne warunki geotechniczne, stanowi ostatnią w tej okolicy enklawę naturalnej przyrody. Paszkowianka II przetnie go na pół, co wiązać się będzie z unicestwieniem tej cennej enklawy. Dodatkowo w raporcie nie

przedstawiono jak realizacja przedsięwzięcia wpłynie na zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią – szczególnie w rejonie Zimnej Wody. Nie przeanalizowano w sposób wystarczający zmiany stosunków wodnych oraz zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. Zgodnie z zapisem paragrafu 3 Rozporządzenia Nr3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, *na terenie Obszaru wprowadza się następujące ustalenia: 1) dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych: f) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach, budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach, oraz 3) czynnej ochrony ekosystemów wodnych: n) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą.* Przedsięwzięcie tego typu wydaje się stać w sprzeczności z zapisem ochrony na terenie WOChK w przypadku przełożenia koryta rzeki Zimna Woda.

W południowej części zaprojektowano wyłącznie jedno przejście dla średnich zwierząt – tylko w sąsiedztwie Utraty. W jej bezpośrednim sąsiedztwie w gminie Nadarzyn obowiązuje plan miejscowy zgodnie, z którym może powstać osiedle wielorodzinne. Gmina jest w trakcie zmiany planu na funkcję magazynową. Oba przeznaczenia zakładają inwestycję tego obszaru. Zarówno osiedle, jak i funkcja logistyczna, będą generowały znaczny ruch samochodów. Wątpliwym wydaje się lokalizowanie przejścia dla zwierząt tylko w takim sąsiedztwie. Nie zaplanowano żadnego innego przejścia dla zwierząt, w tym dla zwierząt dużych (a zarówno w lesie Młochowskim jak i w gminie Michałowice występują między innymi łosie) pomiędzy zwartymi kompleksami leśnymi, które są głównym miejscem migracji zwierząt.

Dodatkowo w raporcie błędnie stwierdzono (Str. 207): *„Dzięki ww. przejściom możliwe będzie zachowanie szlaków migracji występujących w sąsiedztwie inwestycji, a przedsięwzięcie nie będzie miało wpływu na zachowanie struktur i procesów ekologicznych, które warunkują prawidłowe funkcjonowanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji roślin i zwierząt w tym regionie”*; *„Podsumowując, stwierdza się, że mając na uwadze: uwarunkowania przyrodnicze terenu inwestycji, zasięg jej oddziaływań, brak znaczących oddziaływań na sieć Natura 2000 i planowane do zastosowania działania minimalizujące potencjalny negatywny wpływ, przedsięwzięcie nie będzie w sposób istotny oddziaływać na bioróżnorodność tego obszaru oraz obszarów do niego przyległych.”* W skali lokalnej, chociażby w skali Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu będzie miało wpływ i powinien on być przeanalizowany i opisany.

Kolejne rozbieżności i błędne ustalenie w raporcie to stwierdzenie (Str. 200): *„Ze względu na duży areal siedlisk rozrodczych jak też żerowisk, obszarów migracji i miejsc hibernacji herpetofauny dostępnych w obszarze badań oraz stosunkowo niewielki ubytek powierzchni ich siedlisk w odniesieniu do całego dostępnego ich arealu, należy stwierdzić, że inwestycja nie wywrze znacząco negatywnego oddziaływania na gatunki płazów i ich siedliska w trakcie realizacji poszczególnych wariantów przedsięwzięcia.”* Co innego wynika z załączników graficznych - stanowiska występowania płazów wcale nie są liczne i znaczne powierzchniowo. Powyższe stwierdzenie nie jest zgodne z przedstawionymi danymi w załączniku.

Wpływ analizowanego przedsięwzięcia na klimat należy rozpatrywać pod kątem emisji gazów cieplarnianych oraz w kontekście zmniejszenia arealu terenów, które zapewniają pochłanianie dwutlenku węgla. Zmniejszenie ww. arealów związane jest z planowaną wycinką drzew i krzewów. W Raporcie stwierdzono (str. 207), że *„Przedsięwzięcie nie będzie*

powodować zmian klimatu i pogłębiać zmian już istniejących, co wykazano w Rozdziale 6.9. Nie będzie miało wpływu na zdolności odtwarzania się zasobów naturalnych.” Nie można się zgodzić z tym stwierdzeniem, gdyż realizacja przedsięwzięcia na pewno wpłynie na zwiększenie ilości spalin, pyłów i innych zanieczyszczeń związanych z ruchem samochodowym, zniszczenie cennych przyrodniczo terenów podmokłych w obszarze Zimnej Wody, warunki wilgotnościowo-glebowe w okolicy Utraty itp. Na stronie 134 Raportu stwierdzono, że na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia zwiększy się emisja gazów cieplarnianych do atmosfery. Emisja gazów cieplarnianych jest bezpośrednio związana z globalnym ociepleniem i zmianami klimatycznymi. W rozdziale 6.9. str. 135 zapisano, że „Inwestycja w planowanym kształcie nie będzie w sposób istotny wpływać na zmiany klimatu.” To nie jest jednoznaczne ze stwierdzeniem ze str. 207 gdzie zapisano, że „nie będzie powodować zmian klimatu i pogłębiać zmian już istniejących”. Brak spójności opracowania i rzetelności zawartych w nim informacji.

Nie można zgodzić się również ze stwierdzeniem zawartym na str. 262 raportu: *„Mając na uwadze szczegółowość przyjętych danych wyjściowych zawartych w Raporcie o oś oraz analizy oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia w zakresie lokalizacji, jak i wszelkich rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, zarówno dla etapu budowy, jak i późniejszej eksploatacji, stwierdza się brak konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej. Zarówno stopień szczegółowości danych, jak i przeprowadzone analizy są wystarczające, by określić wpływ przedsięwzięcia na środowisko”*. Opracowanie nie zawiera wystarczającego opisu i oceny wpływu przedsięwzięcia (wariantów) na wybrane aspekty takie jak: rzeźba terenu i ukształtowanie powierzchni ziemi, ciągi ekologiczne o znaczeniu lokalnym, bioróżnorodność i krajobraz.

W dalszej części wskazać należy, iż raport zawiera wiele błędów stylistycznych, brak zgodności oznaczeń zawartych w legendzie z rysunkiem lub brak niektórych oznaczeń wymienionych w legendzie (np. Zał4_UwarSrod), powtórzenia tekstu (np. str. 255), błąd odniesienia (str. 12). Na załączniku nr 5 WV – tak samo oznaczono w legendzie most, jak i tunel. W legendzie jest również kładka, której nie ma na rysunku, a na rysunku jest niebieska linia przerywana bez wykazania jej w legendzie. Obiekty zaznaczone powierzchniowo są opisane liniowo w legendzie - np. zbiorniki wodne.

Podsumowując całość, najważniejsze nie jest to, czy projektowana trasa pójdzie nieco bardziej w lewo czy prawo, wiaduktem czy tunelem, ale to, że w każdym wariantcie jej realizacja zniszczy cenne fragmenty przyrody Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – podmokłości Zimnej Wody z ptasią ostoją, Las Komorowski ze 120 letnimi alejami dębowymi oraz otoczoną lasami dolinę Utraty. Łosie, sarny i inne dzikie zwierzęta utracą ostatnie korytarze ekologiczne, przecięte zostaną trasy szlaków turystycznych, a ludzie utracą możliwość rekreacji i odpoczynku w naturze. To wszystko, a także hałas i zanieczyszczenie powietrza, w połączeniu z jednoczesnym nadmiernym wykorzystaniem ekosystemów leśnych przez Lasy Państwowe, spowoduje drastyczne obniżenie jakości życia nie tylko mieszkańców osiedli pobliskich Paszkowiance, ale również mieszkańców osiedli mieszkaniowych Pruszkowa, Piastowa i Ursusa.

Według oceny Organu raport jest niekompletny, miejscami niespójny, a wręcz sprzeczny i przez to nie stanowi obiektywnej oceny oddziaływania na środowisko.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie przysługuje zażalenie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.

Z upoważnienia
Wójt Gminy Michałowice

Zastępca Wójta Gminy Michałowice
Anna Fabisiak

Postanowienie otrzymują:

1. Gmina Brwinów
2. Strony postępowania - zgodnie z art. 49 Kpa,
3. a/a